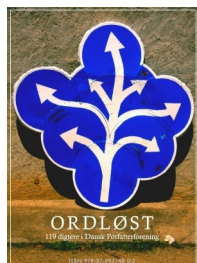

Nettilgængelige bøger

Per-Olof Johansson

Siden world wide web begyndte at folde sig ud i begyndelsen af 90'erne, har den oplagte mulighed været, at tekster kunne stilles til rådighed for et langt større forum end den trykte artikel, den trykte bog. Hvad der ydermere har karakteriseret www er, at mange flere har fået adgang til offentligheden med materiale, end når de skulle rundt om det trykte medie. Sandheder der var åbenbare over hele verden også i Danmark fra midt i halvfemserne, altså for over 15 år siden!

Derfor overraskes jeg, når jeg i Kristelig Dagblad 7.8.10 læser, "*For første gang i Danmark udkommer en digtsamling udelukkende elektronisk*". Historien kører med lignende udsagn flere steder, måske med afsæt i en pressemeddelelse fra forlaget Lindhardt og Ringhof.

Mange ved meget mere om dette emne end jeg, men hvad jeg vil diverterer med, kan da holde sig til mine personlige erfaringer i så henseende. Men jeg er blot en blandt mange!

Det som gør forskellen fra 90'ernes begyndelse er i høj grad spredningen af de elektroniske medier og videreudviklingen af programmer osv. Men lige fra starten er det spredningen af elektroniske tekster som har stået i centrum, fulgt af den elektroniske billedside. Jeg har da styr på, at jeg selv udsendte en digtsamling som print-ondemand på Net-Bog-Klubben i 1996, så mon forlaget ikke allerede havde eksisteret 1-2 år på det tidspunkt. For at kunne give køberne mulighed for at vurdere en bog inden købet, kom de på nettet med det handicap, at der med svage typer hen over siderne stod 'ikke betalt'. At man siden har udmøntet begrebet 'e-bog' gør intet til sagen – der forelå en elektronisk bog og den blev trykt, hvis nogen ønskede det. Forlaget gik i stå på et tidspunkt i begyndelse af dette århundrede – men dets hjemmesider er da stadig tilgængelige og der kan man få syn for sagn for den mængde af udgivelser, forlaget stod for. Det var typisk folk uden mediebevågenhed, som udgav bøger der, men helt at skrive os ud af historien med en sætning som "*For første gang udkommer en digtsamling udelukkende elektronisk*" -det er dog for groft.

Måske varede det et par år 1993-95 med Politikens konferencsystem PolOnline, hvor medlemmerne havde en kontakt meget lig den, som i dag afvikles på facebook, blot lidt mere struktureret. I poesikonferencen offentliggjorde jeg der et par digtsamlinger, som jeg også lod udkomme på diskette, altså rent elektroniske udgivelser med ISBN-numre. Jeg har siden sluppet dem ud på nettet, først som simple tekst-filer, siden som pdf-filer, men disse tekniske skift gør jo

ikke noget til sagen. Den ene findes endog som e-bog i 2000 i det system som Microsoft udviklede.

Et par udgivelser mere med ISBN-nr. er det blevet til, men i bund og grund kan man jo sige, at alle de artikler jeg siden 1995 har anbragt på nettet, og som stadig er tilgængelige – er udgivelser af ophavsretligt materiale, men frit tilgængeligt.

Jeg synes også det er værd at få med, at tidsskrifter også i lange tider er udkommet elektronisk, mit eget digttidsskrift ”Splints & Co” fra 1996 som blandt de første. Første skridt til anerkendelsen som tidsskrift var at få et ISSN-nr. og næste skridt var at blive medlem af Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter! Begge ting lykkedes, og alle ’numrene’ kan forsat se på nettet.

Hver gang, der teknisk laves visse forandringer, har nogen naturligvis en interesse i at slå sagen op i medierne og give det nyhedens interesse. Det har det selvfølgelig også – at man nu ikke behøver pc’eren for at læse en e-bog f.eks. At man også kan lave et nummer ud af, at kendte folk udkommer på den måde er også en indlysende ting, det gør blot ikke teknikken bag ny. Det nye er personen, forlaget osv. Hukommelsen er kort: For ganske få år siden stod der på BogForum en maskine og spyttede ’Don Quixote’ ud som print on demand. Et forlag kalder sig simpelthen Books On Demand. Den mindste research ville have afsløret, hvor vidt udbredt sagen er – også i Danmark.

2009 var vi hele 119 danske digtere som udgav en antologi som e-bog. Den kastede da en omtale i radioen i programmet Kultur-nyt af sig og burde derfor være en kulturredaktion bekendt. Se <http://ordloest.dk/>

Men historien viser altså, hvor indsnævret mediesynet kan blive, når der ikke fokuseres på sagen, men på kendisen og på at være mikrofonholder for et forlag.

Man kan til ovenstående erindringer indvende, at alt dette ikke er interessant, fordi jeg som person ikke er interessant. Hvor til mit modspørgsmål må være: Hvorfor ikke? Det må da være interessant, at alt dette har kunnet lade sig gøre, og hvad indholdet angår: Hvem har så påtaget sig at vurdere det? Jeg har da fået mange positive henvendelser fra læsere, der da har haft fornøjelse af det ene og det andet – der har jeg mange gode historier. Men mediernes interesse har det ikke haft, og hvorfor ikke - det må de selv svare på.

PS: Et så at sige digitalt katalog både over mine netudgivelser og trykte bøger kan ses på <http://læsmig.dk>

8. august 2010.